

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Cvræ Pastoralis Præcipve Circa Repentina & Generaliora

Possevino, Giovanni Battista Bernardino

Coloniæ Agrippinæ, 1645

Capvt I. De Confessarij dispositione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42220

eximium hoc officium assumpti sitis, noctes & dies eidem intendere, & ipsum curare debetis, & ego non modicam muneris mei partem ei curando applicare. Vnde cum abhinc aliquot mensibus non paucas observationes & considerationes, quas vobis, ad hoc exercitium bene & prout oportet obeundum perutiles, & commodas fore arbitrari, collegissem: visum mihi fuit ex ijs nonnullas vobis hinc obiter proponere. quod non modicum hinc vos spem fructum collecturos.

C A P V T I.

De Confessarij dispositione.

Singularem conscientiae puritatem & munditiam habete, quod aliorum emundare & purgare conscientias studeatis; ne vetus illud Prouerbiū vos comprehendat, & in vos quadrat: *Medice cura te ipsum.* & illud Apostoli: *In quo alios dijudicas, te ipsum condemnas.* Ergo vocati ad aliorum confessiones excipiendas, si in peccati mortalis statu agatis (quod Deus auertat) prius ipsi vestrum confiteri peccatum debetis, & ab eo absolui, aut si fortè præ Confessarij defectu, commodè id facere non possitis; sanctam saltem in animo vestro contritionem excitare debetis.

Ardeas animarum iuuandarum desiderium & zelum habetote, & illarum præsertim, quæ respiscere volunt, & pœnitentiam vitæ prioris agere, Deumque rogate, vt illarum conuersioni & profectui spirituali cooperari dignetur & promouere.

Memineritis, ipsos pœnitentes, cum primum

confiteri incipiunt, vos Patres nominare, ac proinde paternum erga eos animum & affectum vos habere debere, summo cum amore eos excipiendo, eorum stupiditatem, ignorantiam, imbecillitatem, tergiuersionem, & alias imperfectiones patienter & æquo animo supporando, & nunquam ab ipsis iuandis instruendisque præ defatigatione cessando, quamdiu aliqua emendationis spes in illis apparet; iuxta illud S. Bernardi dicentis: Onus Pastorum non circa animas fortes & valentes, sed debiles versari: fortes enim satis per se sine ullius subsidio incedunt, at imbecilliores oues ferendæ sunt. Sic, tamen si filius prodigus nudus plane, sordidus & foetidus iam inde ab hæræ porcorum rediret, benignus tamen pater eum complectitur, amanter exosculatur, & super collum eius ruens lacrymatur, quod illius esset pater, & cor paternum erga filios teneriori soleat affectu commoueri.

Habetote præterea prudentiam medicorum (nam & peccata morbi sunt & plagæ spirituales) & pœnitentis vestri dispositionem & statum accuratè dispicite, vt pro illius necessitate & qualitate remedium ei adhibeatis. Si ergo, verbi gratia, pudore & verecundia eum laborare perspiciatis, animum illi & fiduciam addite, dicendo & ostendendo, non magis, quam illum, vos Angelum esse: minimè videri vobis mirum homines peccare: confessionem & pœnitentiam infinito maiorem homini honorem adferre, quam peccatum attulerat confusionem: Deum primò, ac dein Confessarios, non æstimare

mare

mare homines iuxta id quod olim fuere, sed iuxta id quod sunt modò: peccata deniq; in confessione declarata apud Deum & Confessarium, velut sepultra esse, adeò vt nulla ipsorum memoria supersit.

Si pœnitentem impudentē & omnis apprehensionis expertem videatis, declarate & ostendite, ipsum coram Deo ipso hic sese prosternere & versari; hac in actione & opere de æterna illius salute controuerti; de nulla re in mortis hora tam exactam eum rationem redditurum quàm de confessionibus malè institutis: denique in absolutione, mortis ac passionis Dominicæ pretium ac meritum pœnitentibus applicari & impendi.

Si illum timidum, deiectum, & de peccatorū suorum venia aliquo modo desperantem videatis, iacentem erigite, & corroborate, dicendo, quam Deo sit gratum & volupe, magnos peccatores pœnitentiam agentes videre: deinde, quo nostra miseria & iniquitas maior est, eo id in maiore diuinæ misericordiæ gloriam tendere: Dominum IES VM in crucem actum, Deum Patrem pro sui crucifixoribus orasse, vt hac ratione nos edoceret, tametsi illum proprijs manibus cruci affixissemus, ipsum hanc nobis noxam nihilominus libentissime condonaturum. Deum tantipœnitentiam facere, vt etiam minima, dummodo vera sit, omnia peccatorum genera illum faciat obliuisci, adeò vt, si damnati & cacodæmones illam habere possent, vniuersa illorum peccata condonarentur: illustrissimos item, sanctos, insignes & notabiles fuisse peccatores,

puto S. Petrum, Matthæum, Magdalenam, Dauidem, & alios innumeros. Postremò maiorem diuinæ bonitati, & Domini nostri IESU Christi morti & passioni, iniuriam fieri non posse, quam si quis de venia peccatorum suorum consequenda desperet, ad hæc iuxta quemdam fidei articulum teneri nos credere, esse in Ecclesia remissionem peccatorum, vt certi simus, ac minimè dubitemus, illam tunc nos consecuturos, cum ad Sacramentum illud confugimus, quod hac de causa in Ecclesia sua Dominus instituit.

Si denique peccatorem perplexum & anxium esse deprehendatis, quod aut peccata sua plenè planeque declarare nequeat, aut conscientiam suam bene examinare non potuerit, opem vestram illi offerte, eumque certum reddite, vos, mediante Dei gratia, effecturos, vt nihilominus bonam sanctamque Confessionem instituat. Ante omnia vero, erga quoslibet peccatores, benignos, beneuolos & discretos exhibete, & in primis erga mulieres, vt in peccatis infamibus aperiendis & confitendis ipsis auxilio sitis. Nam

Primò, si seipsi sponte accusent & culpent, quascumque demum inhonestates proferant, nullo modo eas vobis molestas accidere, aut miras vobis insolentesve videri ostendite, quoadusque confessio absoluta sit: nam tum demum placidè amicabiliterque eos edocete, qua honestiori phrasi & verbis, id genus materias posthac possint exprimere.

Secundò, si in his peccatis inhonestis exponendis suam accusationem varijs excusationibus, prætextibus & exemplis colorent & impli-

cent,

cent, patienter illos ferte, non turbate vsq; dum omnia exposuerint, tum demum eos quoad hoc peccatum interrogare incipite, quò posthac perfectius & distinctius peccata sua declarent, benignè eis ostendendo & aperiendo, quasnam sese excusando commiserint superfluitates, imperipientias & imperfectiones, dum accusationem suam palliabant & colorabant: ita tamen, ut nullatenus eos reprehendatis aut obiurgetis.

Tertio, si quam eos difficultatem sentire videatis in peccatis illis inhonestis per se aperiendis, vos illos circa leuiora interrogare incipite, vti sunt, an voluptatem aliquam è rerum inhonestarum auditu perceperint, inhonestas cogitationes habuerint: itaque paulatim ex vno ad aliud gradu facto, ex auditu inquam ad cogitationes, à cogitationibus ad desideria, voluntates, opera ipsa, prout quidem ipsi sese patefacient, descendendo, animabis & adhortaberis eos ad semper ulterius procedendum, his aut alijs id genus verbis eos subinde compellando: quàm tu felix es, quod benè riteque confitearis! credas velim, Deum magnam tibi gratiam facere; vides Spiritum sanctum mentem tibi propius rangere, vt bonam confessionem instituere te faciat; animosè fili, intrepidè & liberè peccata tua aperi, noli propterea tristis esse aut distorqueri; non multò post ingens gaudium senties, quod sic ritè confessus sis, nec ob vllam omninò rem voles, quin conscientiam tuam liquidè & sincerè aperuisses, in mortis hora magnæ tibi consolationi erit, quod humilem hanc confessionem feceris. Benedicat Dominus cor
Gg 6 tuum,

tuum, quod ad sese accusandum tam bene dispositum est. itaque paulatim & suaviter animas eorum compelletis ad perfecte peccata sua de-
regenda.

Quartò, si quando in eos pœnitentes incidetis, qui ob enormia, quæ admiserunt peccata, ut sunt, incantationes, veneficia, concubitus cum diabolo, bestialitates, homicidia sanguinaria, & aliæ huiusmodi abominationes, mirum in modum suis in conscientijs percelluntur, agitantur, & consternantur; omnimodo eos releuare & consolari debetis, magnam Dei misericordiam apud eos deprædicando, utpote quæ ad ipsos ignoscendum infinites maior est, quam vniuersa mundi peccata ad illos damnandos, opemque vestram & auxilium illis addicite, quacun-
que in re & quoties illa opus habebunt ad animæ suæ salutem operandam.

C A P V T II.

De dispositione exteriori.

SI quod sit Sacramentum, in cuius administratione proferenda sit ab administrante grauitas & maiestas, certè ipsum Pœnitentiæ summam exigit, cum in eo à parte Dei Iudices deputati & constituti simus. Hoc ergo administrabitur induti & togam & superpellicem, stolam habentes in collo, & pileum in capite, in apparenti & conspicuo Ecclesiæ loco confidentes, facie amabili simul & graui, quam per nullos nouos gestus aut signa exteriora, quæ aliquam auersionem, indignationem aut de-
mon-